

Türkiye Geneli
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI SINAVI
TEMEL YETERLİLİK TESTİ

SINAV KODU

Y 2 2 2 4

TYT

DENEME SINAVI

A

2

T.C. KİMLİK NUMARASI	
ADI	
SOYADI	
ÖĞRENCİ NUMARASI	

ADAYIN DİKKATİNE!

SINAV BAŞLAMADAN ÖNCE AŞAĞIDAKİ UYARILARI MUTLAKA OKUYUNUZ.

1. Bu sınavın süresi 165 dakika, soru sayısı 120'dir. (Türkçe 40 - Sosyal Bilimler 20 - Temel Matematik 40 - Fen Bilimleri 20).
2. TYT ve AYT puanlarının birleştirilebilmesi için optik cevap kâğıtlarında **aynı T.C. Kimlik Numarasının** ve **aynı öğrenci numarasının** kodlanması gerekmektedir. Farklı kodlama yapıldığında cevap kâğıtlarınız eşleştirilemeyecek ve puanlarınız hesaplanamayacaktır.

★ ÖZDEBİR'in hazırladığı bu sınavların her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, tamamının veya bir kısmının ÖZDEBİR'in yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğraflarının çekilmesi, bilgisayar ortamına alınması, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması veya başka bir amaçla kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar doğabilecek hukuki ve cezai sorumluluğu, testlerin hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.

TÜRKİYE GENELİ YKS DENEME İŞ TAKVİMİ

- Yanıt anahtarları ve video çözümler, sınav sonrası ilk Pazartesi günü Saat 17.00'te yayınlanır.
- Sınav bitiminde toplanan soru kitapçıkları, sınav sonrası ilk Salı gününden önce dağıtılmaz.
- Sınavın kesin sonuçları ve sıralama listeleri, sınavdan 10 gün sonra yayınlanır.

“ Değerli Öğrencimiz,

Bu denememizin sonucunda bilgi eksiklerinizi, Türkiye genelindeki yaklaşık sıranızı ve puanınızı görebileceksiniz.

Soruların ve yanıtlarının paylaşılmaması, sınav kurallarına uyulması sizin ve tüm öğrencilerimizin en doğru sonuçlara ulaşmasını sağlayacaktır.

Gösterdiğiniz duyarlılığa teşekkür eder, başarılar dileriz.

”

Deneme sınav tarihlerimizi www.ozdebir.org.tr adresinden takip edebilirsiniz.

İnternette
Alışveriş

www.ozdebiryayinlari.com

Bizi takip edin

TYT
AYT

TEMELDEN

ÇIKTI

*Temelden
Serisi*

SORU BANKALARI

- Örnek soru çözümleri
- Uygulamalı sorular
- Kavrama testleri
- Prova testleri
- Genel Denemeler

- Video çözümlü
- Akıllı tahta uyumlu

Özdebir Türkiye Geneli
Deneme Sınav Komisyonları'nca,
MEB programlarına
uygun olarak hazırlanmıştır.

TÜRKÇE TESTİ

1. Bu testte 40 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türkçe Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Usta sanatçı yerleşik anlatı kalıplarına mesafeli bir yazınsal tutum benimser. Bu anlamda yazdıklarında dar bir çevreyi ilgilendiren konulara yoğunlaşır. Semboller, kısaltmalarla örülü, örnekleri sadece kendinde olan söyleyiş biçimlerine yönelir. Eserlerinde düzçizgisel zaman anlayışının kırılmasına sıkça rastlanır. Üstü örtülü bir dille, deşifreye muhtaç metinler üretir. Yazdıklarının çoğu zaman roman, hikâye veya başka bir tür olduğu anlaşılmaz; melez metinler ortaya çıkarır.

Bu parçadaki altı çizili sözlerle anlatılmak istenenler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Anlaşılması güç ve zaman alan eserler vermek
- B) Belli bir edebî türün ilkelerine bağlı kalmamak
- C) Yeni ve farklı anlatım yolları denemek
- D) Genel okur kitlesine uygun eserler yazmamak
- E) Anlatımda giriş, gelişme, sonuç akışını izlememek

2. Yiyeceklerin ---- besin öğeleri, vücudumuzun yanı sıra zihnimiz ve duygusal durumumuz üzerinde de etkilidir. Bu yüzden sağlıklı beslenme alışkanlıkları edinmek, hem fiziksel hem de mental sağlığımızı korumak açısından büyük ----. Örneğin, Omega-3 yağ asitleri bakımından zengin olan balık, beyin fonksiyonlarını desteklerken depresyon ---- azaltır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) aldıkları - değerlidir - şansını
- B) taşıdıkları - oranda araştırılmıştır - olasılığını
- C) içerdikleri - önem taşır - riskini
- D) başlıca - canlılık katar - sürekliliğini
- E) elde ettikleri - bir işleve sahiptir - sebeplerini

3.
  - **sık:** Kısa zaman aralıklarıyla, az aralıklarla.
  - **geçmek:** Tükenmek, bitmek, sona ermek.
  - **çıkmaq:** İçeriden dışarıya varmak, gitmek.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “sık, geçmek, çıkmak” sözcükleri belirtilen anlamlarını karşılayacak şekilde kullanılmıştır?

- A) Ağaçları sık bir ormandan geçtikten sonra geniş bir düzlüğe çıkmıştı.
- B) Aradan iki ay geçmişti ama onların sık görüştüklerine dair yeni söylentiler çıkmıştı.
- C) Çalılar öylesine sık çıkmıştı ki aralarından geçmek mümkün olmuyordu.
- D) Çok sık tekrar ettiğim bir şey var: “İnsanlar arasında çıkan anlaşmazlıkları zamana bırakmalı çünkü zamanla her şey geçer.”
- E) Dün soğukta balkona çıktığı için şimdi daha sık öksürüyordu ancak sabahki baş ağrısı yavaş yavaş geçmişti.

4. Erendiz Atasü, edebiyat dünyasını gayet iyi tanır. Edebiyat eserlerinin boşluğa doğmadığının bilincindedir. Edebiyatın kendi dünyası ve dili vardır; bu dil apayrı zamanlarda, topraklarda ve mekânlarda yaşamış olanların yüz yıllardır biçimlendirdiği ortak bir dildir. Yazara düşen, kendinden önce işlenmiş dokumaya ilmek atmaktır.

Bu parçada geçen “edebiyat eserlerinin boşluğa doğmaması” sözüyle, edebiyat eserleri ile ilgili anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dönemindeki sanat eğilimlerinin yönlendirmelerinden uzak olması
B) Bireysel konulara değil, toplumsal yaşamın ayrıntılarına odaklanması
C) Kültürel birikimi nesiller arasında aktarmada bir köprü görevi üstlenmesi
D) Daha önce ortaya konmuş olan yazınsal eserlere eklenmesi
E) Evrensel nitelikler taşıyan büyük bir kültür havuzu oluşturması

5. (I) Günümüzde teknoloji alanında sağlam, uzun ömürlü olduğu kadar ucuz, hafif ve küçük cihazlar geliştirme amacı güdülmektedir. (II) Minyatürizasyon olarak tanımlanan bu eğilim, birçok mühendislik çalışmasında karşımıza çıkmaktadır. (III) Minyatürizasyonun sadece kullanılan parçaların az yer kaplamasının dışında çok önemli ve şaşırtıcı getirileri vardır. (IV) Minyatürizasyon; üretimde malzeme ve enerji tasarrufu, uygulamada daha ucuz bir ürün ve kolay nakliye imkânı olarak kendini göstermektedir. (V) Günümüzde sanayide, uzay ve bilişim teknolojilerinde, sağlık sektöründe minyatür ürünler geliştirmek için nanoteknoloji bilimi kullanılmaktadır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi kanıtlanabilirlik açısından diğerlerinden farklıdır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

6. (I) Adı Hawaii dilinde “hızlı” anlamına gelen Wikipedia, 1995 yılında Ward Cunningham tarafından oluşturulan bir bilgi platformudur. (II) Bu oluşum, ister konunun uzmanı olsun ister olmasın bir grup insanın aynı metin içeriği üzerinde çalışabilmesine imkân tanır. (III) İçerdiği bazı bilgilerin doğruluğu kimi tartışmalara neden olsa da şu an dünyanın en büyük bilgi kaynağıdır. (IV) Bireylerde toplanan bilgiyi dünyanın geri kalanıyla ücretsiz paylaşmak için bizzat okuyucuları tarafından yazılmaya devam eden bir ansiklopedidir. (V) Her gün yüz binlerce ziyaretçi, makaleleri güncellerken yeni yeni makaleler oluşturarak devasa bir bilgi deposu yaratıyor.

Wikipedia’nın ele alındığı bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, adının kökenine ve ne zaman tasarlandığına dair bilgiler veriliyor.
B) II. cümlede, bilgi üretimi için belli özelliklere sahip kişilerin bulunması gerektiği vurgulanıyor.
C) III. cümlede, bilginin niteliğine yönelik şüphelere yol açsa da ciddi bir birikim oluşturduğu belirtiliyor.
D) IV. cümlede, ticari bir amaçla tasarlanmadığı söyleniyor.
E) V. cümlede, birikiminin nasıl oluştuğu belirtiliyor.

7. **Aşağıdakilerin hangisinde, ikinci cümle birincinin açıklaması değildir?**

- A) Sevgi, kalbin sıcaklığıyla beslenen bir çiçektir. Ne zaman birine dokunsa her yerde güzellikler açar.
B) Bilgi, zihnin zenginliğini artıran bir hazine gibidir. Paylaştıkça çoğalır ve bizi aydınlatır.
C) Hoşgörü, insanlara karşı toleranslı olmak demektir. Yapılan yanlış veya kötü davranışları anlayışla karşılayarak affetme onun temelini oluşturur.
D) Her çaba, hedefe doğru atılmış küçük bir adımdır. Bu adımların her biri, sonuca ulaşmak için gereken güçlü temelleri oluşturur.
E) Başarı, sıkı çalışma ve azimle elde edilir. Mutluluk ise kişinin kendi ihtiyaçlarını, değerlerini ve tutkularını belirlemesinden geçer.

8. I. Zaman içinde toplumsal ilişkiler yüzeyselleşiyor ve insanların içini derin bir yalnızlık duygusu kaplıyor.

II. Gelişen teknolojiyle birlikte her geçen gün yeni teknolojik cihazlar insan hayatına giriyor ve onlarla etki-leşim artıyor.

Yukarıda verilen I. cümleyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) II. cümlede belirtilen durumun yol açtığı bir sonuçtan söz edilmektedir.
B) II. cümlede yer alan saptama, karşılaştırma yoluyla desteklenmektedir.
C) II. cümlede ortaya konulan durum hakkında bir var-sayımda bulunulmaktadır.
D) II. cümlede verilen bilginin hangi durumlarda geçerli olduğu ortaya konmaktadır.
E) II. cümlede yapılan açıklama, bilimsel bir dayanak ile örneklendirilmektedir.

9. İnsanlar, dönüm noktalarının olduğu hikâyeleri sever ( ) ani uyanış çağrılarını, atılımlar, bir anda gerçekleşen dönüştürmelerin olduğu hikâyeleri okur. Filmler söz konusu olduğundaysa bu dönüm noktaları karşımıza kılık değiştiren çıkar ( ) ilk görüşte aşk, her şeyin gidişatını değiştiren olaylar, tek bir kötü adamın ölümüyle sonlanan problemler ( ) Ünlü bir yönetmen ( ) "Kültürel ya da bilişsel bir değişime yol açmasa dahi topluma yeniden biçim veren dönüşümler, seyirciyi çeker." demektedir.

Bu parçada ayraçlarla ( ) gösterilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (,) (:) (...) (:)
B) (,) (:) (...) (:)
C) (:) (:) (,) (:)
D) (:) (,) (,) (:)
E) (:) (:) (...) (,)

10. Oturduğumuz siteye yarım saat mesafedeki daha büyük bir eve taşınmak için hazırlıklarımızı birkaç günde tamamladık.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Üstünlük anlamı taşıyan zarf
B) Yönelme durumuyla kullanılan edat
C) Belirtme durumu eki almış isim
D) Sıfat tamlaması
E) Topluluk adı

11. (I) Adlarının kuyruklu yıldız olmasının aksine kuyruklu yıldızlar bir yıldız olarak değerlendirilemez. (II) Onlar, Güneş sisteminde uzay cisimleri hâlinde dolaşan parçacıklardır. (III) Kuyruklu yıldızlar; buz, toz ve kayalardan oluşur. (IV) Katı merkezi olan çekirdekleri, Güneş'e yaklaşırken gaz ile tozdan oluşan bulutsu bir baş oluşturur. (V) Geride kalan toz ve gaz parçacıkları, çekirdekten uzaklaştıkça gökyüzünde ünlü kuyruklarını ortaya çıkarır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinin öge dizilişi "özne - zarf tümleci - nesne - yüklem" şeklindedir?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

12. Sabahın ilk ışığında uyandım erkenden
Gözlerimden düşmüş uykular sessizce
Kalbimde hissettim ince bir sızı
Gönlümde yer eden o eski hisler
Düşlerimde yitirilen zamanlar var

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Ünsüz türemesi
B) Ünlü daralması
C) Ünlü düşmesi
D) Ünsüz yumuşaması
E) Ünsüz benzeşmesi

13. Yaz aylarını değerlendirmek için 14 Haziran'da, resimleriyle
I
adından söz ettiren Osman Hamdi Bey'in evine gitmek
II
için yola çıktık. Yatağan yolu üzerinden Turgut Mahalle-
III
si'ne doğru döndük. Yaklaşık 8 km. kadar bir mesafe
IV
katettik. Konağa vardığımızda olağanüstü bir güzellikle
V
karşılaştık.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

14. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözün yazımı yanlıştır?**

- A) Odadaki mobilyaların üzerine gül kurusu renginde örtüler sermişler.
B) Şefin ısrarla yememizi istediği pilavda kuş üzümü ve havuç taneleri de vardı.
C) Dergi, gök bilimi meraklılarının ilgi göstereceği içeriklerle dolu.
D) Özel bir kamerayla su altı yaşamına dair videolar çektiler.
E) Ormanda gezerken otlar arasında bir cırcır böceği gördüm.

15. (I) Bursa'nın batısındaki Ulubat Gölü'ne, zamanın hızlı akmadığı çok eski bir göl köyüne gidiyorum. (II) Burası BM'nin öncülüğünde koruma altına alınan küçük karabatak ve bıyıklı sumru gibi nadir türlerin Türkiye'deki en önemli yaşam alanı. (III) Buradaki köy, 1920'li yıllara kadar Rumlar'ın kurduğu bir köy olarak anılmış. (IV) Aslında 2016'dan bu yana Uludağ Üniversitesi'nin iş birliğinde yürütülen kazı ve tarihî eser kurtarma çalışmaları beni buraya çekiyor. (V) Rehberimizden aldığım bilgiye göre kazılarda ortaya çıkarılan mezarların, özellikle Roma Devri'nde nadir görülen kerpiç mezarların gelecek nesillere aktarılması için bir koruma projesi geliştirilmiş.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangilerinde kesme işaretinin (') kullanımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) I ve III   B) I ve IV   C) II ve III
D) II ve V   E) III ve IV

16. Gençlik, insanoğlunun hayat bütünlüğü içerisinde bir değişim ve arayış dönemidir. Özellikle üniversite gençliği, doğası gereği dinamik ve değişime açık bir gruptur. Üniversite gençliği, sosyal ve kültürel değişime toplumun küçük birimi olan aileye göre daha hızlı tepki gösterir. Dolayısıyla bu değişim olgusuna entegrasyonda aile ile gençlik arasında bir uyumsuzluk yaşanır. Bu uyumsuzluklara kuşak çatışması diyoruz. Ama bazılarının söylediğinin aksine kuşak çatışması, anlaşılması ve anlatılması kolay bir kavram değildir. Max Gluckman bu çatışmayı, toplumsal organizasyonun yapısı tarafından zorlanmış karşı gelmeler olarak açıklar.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Somutlama
B) Tartışma
C) Karşılaştırma
D) Tanık gösterme
E) Tanımsal nitelikli cümle

17. (I) Güneş'ten Dünya'ya ulaşan morötesi dalga boyundaki ışınların (UV) özellikle cilt üzerindeki zararlı etkileri hakkında fikir sahibiyiz. (II) Ancak UV ışınlar gözün yüzeyindeki dokulara ve gözün içindeki yapılara, örneğin korneaya, retinaya ve göz merceğine de zarar verebilir. (III) Güneş ışınlarının zararlı etkilerinden gözü korumak için kullanılan güneş gözlükleri etkin bir koruma sağlamak için morötesi ışınların neredeyse tamamını (%99-100) engellemelidir. (IV) Bunun için genellikle UV ışığı engelleyebilen özellikte gözlük camları ya da kaplamalar kullanılır. (V) Ayrıca güneş gözlüklerinde kullanılan renklendirilmiş camlar belli dalga boylarındaki ışığı soğurarak bu ışınların göze ulaşmasını engeller. (VI) Ancak günümüzde güneş gözlüklerinin UV ışınları engellemek dışında farklı özelliklere de sahip olması isteniyor. (VII) Mesela polarize camlı güneş gözlükleri, güneş ışınlarının su, kar, cam gibi yüzeylerden yansısıyla oluşan ve görüşü zorlaştıran parlamayı azaltıyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II   B) III   C) IV   D) V   E) VI

18. Şiir, bir yaratım mıdır yoksa bir keşif midir? Var olanı bulmak olan keşif, şairin hayal gücüyle ulaştığı imgeleri karşılamak için yetersiz hatta yanlış bir tercih olur. Keşif, somut verilere dayanarak ilerlenen bir yolken şiir yararlı olma amacı taşımayan, estetiği önemseyen sanatsal bir yoldur. Şair, kelimelerle bir resim çizer; duyguları ve düşünceleri imgelerle ifade eder. Bu süreçte şairin hayal gücü sınırsızdır ve onun elindeki tek araç, dilin sunduğu olanaklardır. ----. Bu nedenle keşif, belirli bir amaca hizmet eder ve pratik sonuçlar doğurur.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) Bilim de sanat gibi fikirleri ve duyguları aktarmada bir araç görevi görür
B) İcatların varlığını sürdürmesi için sanatta etkileşim içinde olması gerekir
C) Keşif süreci ise mantık ve rasyonaliteye dayanır
D) Keşif çalışmaları, her zaman beklentileri karşılamaz
E) Sanat, yaratıcılığın ve merakın birleştiği noktada doğar

19. I. Çünkü bu kişiler, doğumdan yıllar sonra nüfusa kaydediriliyor ve "Tahminen şu yıllarda doğmuştur." deniyor.
II. Ülkemizde geçmişte bazı bölgelerde nüfus kayıtlarının zamanında ve doğru yapılmadığı biliniyor.
III. Terk edilmiş bebeklerin ve nüfus cüzdanı olmayan göçmenlerin de resmî kayıtlarına ulaşamazsa gerçek yaş tespiti zor olabiliyor.
IV. Birçok bölgede evde doğum yaygın olduğundan çoğu kişinin gerçek yaşı tam olarak tespit edilemiyor.
V. Böyle durumlarda kişinin gerçek yaşını tespit etmek için kemiklerine ve iskeletine bakılarak karar veriliyor.

Yukarıdaki cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

20. İnsan, çocukluktan başlayarak içinde yaşadığı toplum ortalamasının üstüne çıkmak, önce kendine özgü bir kişilik, sonra da ona göre bir kimlik kazanmak ister. Peki, bunu nasıl edinir? Maddi varlığıyla mı, değil elbette. İnsanın kişiliği iç dünyasındadır yani düşünme biçimiyle kişilik ve kimlik kazanır o. Düşünme biçiminin gelişmişliği soyutlama yetisiyle ölçüleceğine göre bunu en iyi kazanacağı şey okumaktır. İnsan; nelerin nasıl yapıldığını görmeye, verilmiş anlamları bulmaya, yazarın belki hiç düşünmediği anlamları çıkarmaya çalışan bir okuma biçimine ihtiyaç duyar. Böyle bir okuma ona ----

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) başka becerilerden elde edemeyeceği bilgi ve deneyimi teorik düzeyde aktarır.
B) zihni çok boyutlu çalıştırma ve başka hiçbir alanda olmayan düzeyde bir soyutlama yetisi kazandırır.
C) kendi özelliklerini keşfetmek ve bunları başkalarını yönetmekte kullanmak adına bulunmaz fırsatlar verir.
D) okul gibi klasik eğitim ortamlarına ihtiyaç duymadan istediği mesleki birikimi elde etme imkânı sunar.
E) hayat yolculuğunda başarı merdivenlerini hızla tırmanma adına kazanımlar sağlar.

21. (I) Yazarın kahraman anlatıcı tercihi, okurun olaylara derin bir bakış açısıyla yaklaşmasını sağlıyor. (II) Anlatıcının kişisel deneyimleri ve duygusal tepkileri, olayların akışını ve anlamını daha da zenginleştiriyor. (III) Bu şekilde, okur sadece olayların yüzeyinde kalmıyor; aynı zamanda anlatıcının iç dünyasına ve düşünce süreçlerine de tanıklık ediyor. (IV) Bu tanıklık, daha ileri bir boyuta geçerek bazı deneyimli okurlarda anlatılan olaylar sanki kendi başlarından geçmiş hissi oluşturuyor. (V) Öykülerdeki belirsiz finaller, bazı okuyucuların öyküden alacağı hazzı ne yazık ki olumsuz etkiliyor. (VI) Öyle ki çoğu okur, hikâyeye kurduğu bağı etkisinden çıkamayarak anlatıcının yaşadığı duygusal dalgalarda yelken açmaya devam ediyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

22. Bir toplumun var olma şeklini tanımlayan kültür, her toplumda farklılık göstermektedir. Farklı toplum sayısı kadar farklı kültürlerin olması, kültürün öznellik ve benzersizlik taşıyan yapısıyla ilgilidir. Yaşam alanları, gelenek ve görenekler, inançlar, dil gibi toplum tarafından aktarılan öğeleri bir araya toplayan kültür; toplumsal hayatın değişmezlerini de içerir. Dolayısıyla kültürün her ögesi ayrı bir kurum oluşturmaktadır. İnsanların diğer insanlarla olan ilişkilerini düzenleyen bu kurumlar, nesiller arası kültür kalıtımını sağlar.

Bu parçadan “kültür” ile ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

- A) Öğeleri arasında çatışma barındırmayan bir ahenk mevcuttur.
- B) Toplumun zor dönemlerinde bütünleştirici bir rol oynamaktadır.
- C) Maddi öğeleri, taşıdığı diğer öğelerden daha hızlı bir şekilde değişime uğrar.
- D) Toplumsal yaşamda sürekliliği olan bir yapıya sahiptir.
- E) Oluşmasında coğrafi konum, iklim özellikleri büyük ölçüde belirleyicidir.
23. Roman türünde ya derin psikolojik tahliller ya da büyük toplumsal olayları içeren detaylı bir anlatım vardır. Polisiye türündeki romanlar ise daha gelir geçer, basit vaka türündeki olayları anlatır. Ancak şehirleşmenin artması, sosyolojik yapının değişmesi ile suçlar ve cezalar çeşitlenmiştir. İnsanlar çevrelerinde olan biteni gazete gibi hızlı haber kaynaklarından merak içinde öğrenmeye başlayınca bu türe ilgi artmıştır. Suçu, suçluyu ve insan ilişkilerini inceleyen sosyal bilim çalışmaları domino taşı etkisi yapmış; bilgi birikimi gelişen insan, yeni soru ve sorunlarına cevap ararken polisyoninin etki alanı ve okur kitlesi genişlemiştir.

Bu parçada polisiye türüyle ilgili aşağıdakilerden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Roman türünden ayrı bir kategoride değerlendirilmesi gerektiği
- B) Herkese değil, belli birikimdeki okur kitlesine hitap ettiği
- C) Suç ve ceza üzerine temellendirilmesinin sanat yönünün zayıflamasına yol açtığı
- D) Daha çok, günlük gelişmelerden beslenen bir edebî tür olduğu
- E) Toplum ve insan hayatındaki değişimlere paralel olarak gelişim gösterdiği

24. ----. Yani çocuğun dışarıya yansıttıkları, tek bir durumdan ortaya çıkmış olarak kabul edilmeyip annesi, babası, öğretmeni ile iş birliği yapılarak bu eylemlere anlam verilmelidir. Çocuğun davranışlarının ve anlamsız tepkilerinin nedenlerine inilmeli, bunlar birçok başlıkta incelenmeli, çocuğa ona göre davranılmalıdır. Çünkü çocuklar karşı tarafa hissettirmek istediklerini çeşitli davranış kalıplarını kullanarak ortaya koyar. Bu şekilde yetişkinlerin tepkisini gözlemler. Etkili iletişim kurarak doğru tepkiyi verebilmek için çocuğun olası kışkırtmaları karşısında yetişkin kendine “Benden ne bekliyor, niçin böyle davranıyor olabilir, şu an ne hissediyorum?” sorularını sormalıdır.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Çocuğun sorunlarını ve tavırlarını anlamak için davranışları bir bütün olarak değerlendirilmelidir
- B) “İyi bir anne baba” aynı zamanda çocuğunun davranışlarını anlamaya çalışan iyi bir dinleyici olmalıdır
- C) Çocuğun olumsuz davranışlarına yön vermede mutlaka profesyonellerden yardım alınmalıdır
- D) Her çocuk farklıdır, bu yüzden ortaya koyacağı davranışların da benzersiz olacağı göz ardı edilmemelidir
- E) Anne babalar peşin fikirli olup çocuklarını anlamaya çalışmadan varsayımlarla hareket etmemelidir

25. Tarih yazımında anlatı biçiminin ikna ediciliğinin arkasında toplumsal yaşamın sürekliliğine ve gerçekliğine ilişkin güçlü bir sezgi yatar. Oysa tarihin yararlandığı belgeler sürekli ve kesin değildir. Anlatı yolunu seçen tarihçi bu kesikli olaylardan, belge ve bilgilerden sürekliliği olan bir metin kurar. Bu süreç genellikle bir heykeltıraşın mermeri yontarak heykeli çıkarmasına benzer. Tarihinin ortaya koyduğu anlatı, ancak bir varsayımdır. Oysa tarihinin yazarken kullandığı dil, onun varsayım olduğunu gizleyen bir dildir. Olaylar okura kendi varsayımlarını geliştirme olanağı bırakmayan bir otorite ile anlatılsa da bu, gerçeği yansıtmaz.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Tarih yazımında okuru, olanlardan çok, olabilecekler üzerine düşündürmek amaçlanır.
- B) Tarihsel olaylar, yazarın yazınsal gücünü sınırlandıran bir anlatı çerçevesine sahiptir.
- C) Tarihçi, olayları gerçeklik algısını öne çıkararak anlatısa da anlatılanlar tümüyle bu duruma uygun değildir.
- D) Tarih yazımında tercih edilen anlatım tarzı, okura hiçbir zaman bir edebî eser havası vermez.
- E) Gerçeklere dayalı olayları varsayıma dayalı bir içerik ve dille anlatmak tarihin doğasına aykırıdır.
26. Kopuz, Orta Asya Türk kültürünün en eski ve en önemli çalgılarından biridir. Türklerin tarih boyunca kültürel ve sanatsal hayatında büyük bir yer tutan bu enstrüman, günümüze kadar uzanan derin bir mirası temsil eder. Kopuz, genellikle iki veya üç telli olup mızrapla ya da parmaklarla çalınan bir çalgıdır. Gövdesi genellikle dut ağacından ve telleri koyun bağırsağından yapılan bu enstrüman, insan ruhunu derinlemesine etkileyen melodik bir sese sahiptir. Eski Türk boyları arasında yaygın olarak kullanılan bu enstrüman, sadece müzik yapmak amacıyla değil; dinî törenlerde, şaman ayinlerinde ve epik destanların anlatımında da önemli bir araç olmuştur.

Bu parçada “kopuz” ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Duygusal bir tınısının olduğuna
- B) Türklerin sosyal yaşamında önemli bir yerinin olduğuna
- C) Başka kültürleri de etkilediğine
- D) Fiziksel özelliklerine
- E) Köklü bir geçmişinin olduğuna

27. Otonom laboratuvarlar, yapay zekâ ve robotik sistemlerle donatılmış, insan müdahalesini en aza indirerek test ve deney adımlarını gerçekleştirebilen, veri toplayabilen ve analiz edebilen yenilikçi araştırma ortamlarıdır. Bu laboratuvarlar bilim insanlarının zamanlarını daha verimli kullanmalarını sağlıyor. Sınırsız tekrar yapma imkânı sayesinde araştırmacılar daha hızlı ve kesin sonuçlar elde edebiliyor. Örneğin ilaç keşfi süreçlerinde yüzlerce potansiyel bileşiğin aynı anda test edilmesini ve en etkili adayların hızla belirlenmesini mümkün kılarak araştırmalarda zaman ve maliyet tasarrufu sağlıyor. Buna karşılık otonom sistemlerin yaygınlaşmasının, laboratuvar teknisyenleri ve araştırmacıların iş güvencesi üzerinde olumsuz etkilere yol açabileceği öngörülüyor. Hangi görevlerin makineler tarafından yapılabileceği ve insan müdahalesinin nerede gerekli olduğu konusunda etik sınırların belirlenmesinde de birtakım zorluklar yaşanabileceği düşünülüyor.

Bu parçadan “otonom laboratuvarlar” ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Araştırmalarda insan müdahalesini tamamen ortadan kaldırma amaçlı bir çalışmadır.
- B) Eski tarz laboratuvar çalışmalarına göre daha güvenilir sonuçlar verebilmektedir.
- C) Bilimsel araştırmalara teknoloji tabanlı yeni bir boyut kazandırmıştır.
- D) Daha ekonomik şartlarda araştırma yapılmasını sağlamaktadır.
- E) Bazı dezavantajları olabileceği düşünülmektedir.

28. Toplumsal gelişmenin her aşamasında halkı aydınlatacak, ona gerçekleri bilinçle kavramanın yolunu gösterecek biri çıkmıştır. En ilkel toplumlarda bile “ışığı duyanlar” vardır. Söyleyeni bilinmediği için “atasözü” kavramıyla adlandırdığımız, erdemli kişilerin ağzından çıkan düşünsel sözler, topluma yol göstermenin ya da toplumda işleyiş bozukluğunu vurgulamanın ilk örnekleridir. Özgürlük tehlikeye girdiğinde Namık Kemal, Tevfik Fikret gibi birçok şair, yazar toplumun sesi olmuştur. Fuzulî'nin *Şikâyetname*'sindeki kişisel coşku, toplumsal sorumluluğun cisimleşmiş hâli değil midir?

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Halkın duygu ve düşüncelerini yansıtan bir sözcü olmayan sanatçılar, toplum tarafından kısa sürede unutulur.
- B) Toplumsal ilişkilerde kuralları belirlemede sanatçılar, halk üzerinde kanunlardan daha etkilidir.
- C) Okurlar, kendi hayat gerçekleriyle edebî eserlerde anlatılanların örtüşmesini bekler.
- D) Bir sanatçının temel amacı kişiyi gerçeklerle yüzleştirmek ve toplumda bir öz eleştiri kültürü oluşturmaktır.
- E) Sanatçıların salt estetik kaygılarla eser vermedikleri, toplumsal kaygılar da taşıdıkları bilinen bir gerçektir.
29. Agroekoloji, çevrenin ve sosyal dengelerin korunmasına dayanan bir tarım modelidir. Bu tarım modeli; toksik zehirlere doğrudan maruz kalmayı engellediği gibi hava, toprak, yüzey suyu ve yer altı suyu kalitesini iyileştirmeyi önceliyor. Sera gazı emisyonlarını azaltan ve karbon yakalayan sistemler sayesinde, iklim değişikliğinin etkilerinden korunmaya yardımcı oluyor. Agroekolojik tarım, organik ve geleneksel uygulamalara benzer doğal süreçleri taklit ediyor; sağlıklı toprak biyolojisine güveniyor. Bu tarım modeli, kimyasal maddelerin yoğun şekilde kullanılmasına dayalı tarımdan daha başarılı oluyor, %45 daha az enerji tüketiyor.

Bu parçada “agroekoloji” ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Doğal kaynakların önemsendiğine
- B) Benzer tarım uygulamaları arasında öne çıktığına
- C) Çevreyi ve iklimi korumanın amaçlandığına
- D) Verimli bir üretime dayandığına
- E) Sürdürülebilir bir yöntem benimsendiğine

30. Aşağıdakilerden hangisi “Romancı neyi anlatırsa anlatsın bir ayağı daima kendi topraklarına basar.” düşüncesine uzak düşmektedir?

- A) Dostoyevski, *Suç ve Ceza*'da her ne kadar vicdan azabının insan yaşamında belirleyici bir duygu olduğunu ortaya koysa da yapıtında 19. yy. Rusya'sının gerçekçi bir panoramasını çizer. *Suç ve Ceza*'yı Rus toplumundan ayrı düşünmek mümkün değildir.
- B) Sabahattin Ali, *Kürk Mantolu Madonna*'da Raif Efendi'nin anılarından yola çıkarak kurmaca bir metin kaleme almıştır. Konusu ülke dışında geçen roman, insana dair vurgularıyla kültürlerüstü bir nitelik taşıyor.
- C) Miguel de Cervantes'in yazdığı *Don Kişot*, Orta Çağ'a hâkim şövalyelik romanlarına olan tutkuyu eleştirirken İspanyol toplumuna ait renkleri tüm tonlarıyla yansıtır. Bu anlamda roman, âdeta İspanyol ulusuna tutulmuş bir ayna gibidir.
- D) Gabriel Garcia Marquez, *Kırmızı Pazartes*'de insanların toplumsal kurallara uymayanlara verilecek cezalarda sessiz kalışını çarpıcı bir kurguyla anlatır. Ancak romana mercek tutanlar, anlatılanların Meksika toplumunun gelenek ve göreneklerinden bağımsız olmadığını görebilir.
- E) Mo Yan, *Kızıl Darı Tarlaları*'nda bireyi kimliksiz insan yığınlarından çekip ortaya çıkaran alaycı ve iğneleyici bir anlatım kullanır. Yapıt, insanlığın değişime karşı dirençli yapısını ortaya koyarken Çin'in kültürel yapısına dair bilgileri de perde gerisinden sunar.

31. Ünlü ressam ve şair Bedri Rahmi Eyüboğlu'nun atölyesinin girişinde bir yemin asılıdır. Bu yeminde şöyle yazar: "Bugüne kadar resim sanatı alanında yapılagelmiş olanları dikkatle inceleyeceğime, kendini bütün dünyaya kabul ettirmişler arasında beni en çok saranlarını ayırarak onlara kendi aramalarımı, denemelerimi katacağıma; çiğnene çiğnene tadı tuzu kalmamış içerikleri tekrarlamayacağıma; elimden çıkan her çizgiye, her lekeye, her renge, her beneğe kendi aklımın, tecrübemin, ömrümün mührünü basacağıma; aldığım nefes, içtiğim su, bastığım toprak, gözüm, kulağım, burnum, elim, dilim üstüne yemin ederim. Yemini bozduğum gün buradan giderim."

Aşağıdakilerden hangisi Bedri Rahmi Eyüboğlu'nun bu parçada ettiği yeminler arasında gösterilemez?

- A) Sıradan konulara yönelmemek
- B) Kendine has eserler üretmek
- C) Geleneği ihmal etmemek
- D) Sanat dünyasındaki güncel gelişmeleri takip etmek
- E) Sanat adına ilkeli bir duruş sergilemek

32. Dino Buzzati, çağdaş İtalyan edebiyatının önemli isimlerinden biridir. Şairliği, gazeteciliği, gördüğü hukuk öğrenimi, ressamlığı ve bir savaş gemisinde geçirdiği üç yıl; oyunlarına, öykülerine ve romanlarına yansımıştır. Farklı ilgi alanlarını gözlemciliğiyle birleştiren yazar, başarılı yapıtlar kaleme almıştır. Yaşamın olağan akışı içinde insanın çağlar boyunca değişmeyen duygu durumlarına, yalnızlığına, ruhsal hastalıklarına yoğunlaşmıştır yapıtlarında. Kurduğu edebî evrenle hem gerçekliğe göz kırpmış hem de onu eğip bükmüştür. O, yaşamın gitgide zorlaştığını, kendi çizgisini yansıtan metaforlarla ve alegorilerle öyküleştirmiştir.

Bu parçadan Dino Buzzati ve yapıtlarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Kullandığı anlatım biçimlerini yapıtın türüne göre seçtiği
- B) Renkli yaşantısının ve aldığı eğitimin, yazarlığını beslediğine
- C) Yer yer sembolik ve kapalı bir anlatıma başvurduğuna
- D) Evrensel konulara yoğunlaştığına
- E) Yapıtlarında gerçek dışı ayrıntılara yer verdiğine

33. **Gazeteci:**

(I) ----?

Yazar:

— Bu, bana en çok sorulan soru, diyebilirim. Daha doğrusu böyle bir istek var okuyucuda. Yazarken bunu hiç düşünmedim ve sanırım hâlâ da düşünmüyorum çünkü kitabın sonunun kurgulanma şekli buna pek müsait değil bence. Ayrıca salt okur avcılığı için tek kitapta bitecek bir olayı sürdürmek çok da etik değil. Kitabın niteliğini de baltalayan bir durum.

Gazeteci:

(II) ----?

Yazar:

— Kimse okumayacak bile olsa hayalî bir okuyucuya yazıyor ve metni ona beğendirmeye çalışıyoruz aslında. Benim hayalî okuyucularım da ete kemiğe bürünmeye başladıkça kendimi onlara karşı borçlu hissetmeye başladım. Okurdan ciddi bir ilgi görünce bu yolculukta aynı şekilde devam ediyorum. Söylemek istediğim bir cümle, bir derdim de olduğu için bunu yazıyla ifade etmek, bulunmaz bir yol bence.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) I. Yapıtlarınızda benzer temaları ele almanızın gerekçesi nedir
II. Yazmaya yeni başlayanlara neler tavsiye edersiniz
- B) I. Bazı konulardan vazgeçemediğinizi görüyorum, bunun özel bir nedeni var mı
II. Yapıtlarınızda okur beklentisini dikkate alıyor musunuz
- C) I. Yapıtınızın devam kitabını kaleme almayı düşünüyor musunuz
II. Sizi yazmaya yöneltten temel motivasyonunuz nedir
- D) I. Yapıtlarınızda niçin belli konulara odaklanıyorsunuz
II. Okurla doğrudan iletişim kurmayı önemsiyor musunuz
- E) I. Yapıtlarınızda ele aldığınız konulardan söz eder misiniz
II. Yazmak sizin için ne anlam ifade ediyor

34. Kendini ifade edememek birçok insanın yaşamını doğrudan etkileyen bir soruna dönüşebilir. Kendinizi karşı tarafa rahatça ifade etmeniz için aşağıdaki yol haritasını kullanabilirsiniz.

- Kendinizi ifade etmeden önce yaşadığınız hislerin temelini inerek analiz etmek kendinizi çok daha iyi anlatabilmenizi sağlayabilir.
- Kelimelere ve ana dilinize ne kadar hâkim olursanız kendinizi o kadar detaylı ve açık bir şekilde ifade edebilirsiniz.
- Suçlayıcı “sen dili” yerine “ben dili” kullanarak kurduğunuz cümleler doğrudan sizin duygularınızı ve hissettiklerinizi daha etkili anlatmanızı sağlar.
- Sözüünüzün etkisini artırabilmeniz için açık konuşmaktan kaçınmamalı, söylemek istediğiniz her şeyi “Karşı taraf rahatsız olur mu?” düşüncesinden uzaklaşarak dile getirmelisiniz.
- Kendinizi konuşarak ifade etmekte zorlanıyor ya da doğru kelimeleri seçmeye çalışırken paniğe kapıldığınızı düşünüyorsanız farklı iletişim yolları tercih edebilirsiniz.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen önerilere örnek gösterilemez?

- Birinin kırıldığı bir arkadaşına “Sen beni yeterince önemsemiyorsun, ben her ihtiyaç duyduğunda yanında olduğum hâlde sen bana aynı ölçüde ilgi ve sevgi göstermiyorsun?” demek yerine “Yanımda olsaydın içinde bulunduğum durumu çok daha kolay bir şekilde atlatabilirdim.” demesi
- Birinin ofisteki çalışma arkadaşına “Bana lütfen sesini yükseltme!” ya da “Bu davranışından rahatsız oldum!” demesi
- Birinin kendisini üzen bir durumu yalnızca “üzgünüm” gibi basit bir ifadeyle değil duyguyu daha etkili iletmesini sağlayan sözcükler seçerek çarpıcı ve sanatlı bir şekilde ifade etmesi
- Konuşarak kendini ifade etmekte zorlanacağını düşünen birinin duygu ve düşüncelerini mektup yazarak karşı tarafa iletmesi
- Kişinin, karşısındaki insanların kendilerini ifade ediş şekillerini dikkatle takip ederek iletişim becerilerini güçlendirmeye çalışması

35 - 36. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Şiirin çevirisinin yapılamayacağını savunanlar, şiirin dilin en saf ve yoğun formu olduğunu ve bu nedenle çevirinin şiirin özünü kaybettiğini öne sürerler. Şiirde her kelimenin seçimi, ritmi, ses uyumu ve duygusal tonu da büyük önem taşır. Bir dilin kültürel, sosyal ve tarihî bağlamında anlam kazanan bu unsurlar, başka bir dile aktarılırken kaçınılmaz olarak kaybolur. Örneğin, bir şiirde kullanılan bir kelimenin hem anlamı hem de çağrışımları, o dili kullanan ulusun yaşamıyla sıkı sıkıya bağlantılıdır. Ayrıca şiirin ritmi ve ahengi, o dilin doğal ses yapısıyla uyumludur ve bu özellikler başka bir dille aynı etkiyi yaratmaz. Şiirin çevirisi, bu nedenle orijinal eserin derinliğini ve bütünlüğünü tam olarak yansıtamaz. Dolayısıyla birçok edebiyat eleştirmeni, şiirin çevirisinin bir yeniden yaratım olduğunu ve asla orijinaliyle eş değer olamayacağını savunur.

35. Böyle düşünen bir kişinin aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenir?

- Sanat, dilin ötesine geçerek evrensel duygulara hitap eder.
- Şiir, kelimelerin ifade edemediğini ahenk ve ritimle anlatır.
- Şiir, insanlığın tarihsel geçmişini en iyi aktaran sanatsal araçtır.
- Şiir, toplumlardan çok, bireyi merkeze alan bir türdür.
- Şiirin dili, bir toplumun ruhunu yansıtan ve sadece o topluma ait bir aynadır.

36. Bu parçadan hareketle “şiir ve çevirisi” ile ilgili olarak

- Şiir çevirisinin, orijinalinin bütünlüğünü yansıtamadığı
- Çevirmenlerin, şiiri hiç yorum katmadan çevirmeleri gerektiği
- Şiirin, az sayıda kelimeyle derin anlamlar ve duygular içerdiği

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- Yalnız I
- Yalnız II
- Yalnız III
- I ve III
- II ve III

37 - 38. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Vücudumuz, biyolojik saatimizin etkisiyle günlük uyku uyanıklık döngüsünü düzenli olarak ayarlar. Sağlık sorunları olmayan bir yetişkin günün yaklaşık sekiz saatini uykuda, geriye kalan 16 saatini de uyanık geçirir. Sekiz saatlik uykunun değişik evreleri vardır. Bu evreler, tavşan uykusu da diyebileceğimiz çevredeki uyarılara karşı hâlen duyarlılığımızı koruduğumuz hafif uykudan derin uykuya beş basamaklı bir ölçek üzerinden tanımlanır. Rüyalari genellikle uykumuzun en derin olduğu evrede görürüz. Bu evre sırasında beynimizdeki oksijen tüketimi artar, gözlerimiz de göz kapaklarımızın altında sürekli hareket eder. Uykumuzun bu değişik evreleri sırasında beynimizdeki elektrik dalgalarının sıklığı ve yapısı da değişir. Uykuda beyin dalgalarımızın şiddeti uyanık olduğumuz zamanlara göre artsa da rüya gördüğümüz sırada beynimizde oluşan dalgalar gün içinde uyanırken kaydedilen beyin dalgalarına benzer. Dolayısıyla beyin dalgaları, uykunun hangi evresinde olduğumuzu ele verir.

37. Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılmaz?

- A) Bireyin sağlık durumuyla uyku süresi arasında bir ilişki vardır.
- B) Uyku sırasında beyinsel aktiviteler, uyanıklıktaki duruma göre artmaktadır.
- C) Beyinsel aktivitelerden uykunun evreleri tespit edilebilmektedir.
- D) Düzenli uyku, bireyin sağlığını doğrudan etkilemektedir.
- E) İnsanın uyku ve uyanıklık süreleri, vücut tarafından otomatik olarak ayarlanmaktadır.

38. Bu parçadan "rüya" ile ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

- A) Oluşmasında insanın uyku düzeninin önemli bir rol oynadığı
- B) Vücuttaki hareketlere bakılarak görülüp görülmediğinin anlaşılabilceği
- C) Uykunun niteliğinden bağımsız olarak sürekli görüldüğü
- D) Uykunun hangi evresinde görüleceğinin çevresel şartlara göre değiştiği
- E) Oluşma sırasında beyin kapasitesini zorladığı

39 - 40. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Z kuşağı, öncelikle yaratıcılığa izin veren aktivitelerden hoşlanır. Anında ve açık geri bildirim isterler, iş birliği yapmayı severler. Öğretmenler ve eğitimciler Z kuşağı öğrencilerinden istenenler konusunda belirgin ifadeler kullanmalı; "İyi davran.", "Yapman gerekenleri yapmalısın." gibi genel ifadelerden kaçınmalıdır. Ders vermek, azarlamak, sorgulamak, ahlaki yönden değerlendirmeler yapmak doğru değildir. Çok uzayan konuşmalardan sıkılıp öğretmeni duymazdan gelme eğilimine girebilirler. Sakin, tarafsız, eşitlikçi ve saygılı olunması iletişimde çok önemlidir. Devam eden uygunsuz davranıştan duyulan hoşnutsuzluğu belirtmek için her defasında ses tonunun daha kararlı ve sert hâle getirilmesi, ondaki direnci kıracaktır. Ancak saygılı ve destekler tutumdan da vazgeçilmemelidir. Belirlenmiş ve çok tekrar gerektiren ödevleri yapmaktan da hoşlanmazlar. Teknolojiye yatkın bu öğrencilerin öğrenme şekline göre hareket edilerek öğrenmenin onlar için ilgi çekici hâle gelmesi sağlanmalıdır.

39. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi Z kuşağına yönelik doğru bir iletişim örneğidir?

- A) Bu cümleyi defterine yirmi kere yaz, bunu yaparken yazım ve noktalama kurallarına dikkat et.
- B) Senin işin, ders çalışmak; bunu yapmadığında diğer arkadaşlarından geride kalırsın.
- C) Derste orta oyunuyla ilgili verdiğin yanlış bilginin doğrusunu internette bir arkadaşınla araştır.
- D) Ödevleri zamanında yapmamak sizin gibi öğrencilere yakışıyor mu?
- E) Yarım saattir aynı şey üzerinde konuşuyorum, artık beni anlamış olmanız gerekir.

40. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi Z kuşağının özelliklerinden biri değildir?

- A) Eleştirel düşünebilme
- B) Buyurgan tavırlardan hoşlanmama
- C) Yeniliklere açık olma
- D) Adil olmayı önemseme
- E) Net ve kararlı tavırlardan etkilenme

SOSYAL BİLİMLER TESTİ

1. Bu testte sırasıyla, Tarih (1-5), Coğrafya (6-10), Felsefe (11-15), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (16-20), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar için Felsefe (21-25) alanlarına ait toplam 25 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Sosyal Bilimler Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Hunlar; demiri, altını ve gümüşü çıkarıp işlemişler, at ve koyun sürüleri beslemişler, avcılık ve dericilikle uğraşmışlardır. Başta Çin olmak üzere yerleşik toplumlara kürk, at, et, deri, silah satmışlar; karşılığında ipek, çay ve tahıl ürünleri almışlardır. Uzun yıllar İpek Yolu'nu kontrol altında tutmuşlardır.

Bu bilgilerden hareketle Hunlar ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Uluslararası ticarete katıldıklarına
  - B) Temel geçim kaynaklarının hayvancılık olduğuna
  - C) Kendi para birimlerini kullandıklarına
  - D) Askerî güçlerini etkin olarak kullandıklarına
  - E) Ekonomik yaşamlarının bozkır kültürünün etkisinde geliştiğine
2. 16 Mart 1920'de Mebuslar Meclisi İngilizler tarafından basılmış ve bazı milletvekilleri tutuklanmıştır. Mebuslar Meclisi de 18 Mart'ta kendini feshetmiştir. Bunun üzerine Temsil Heyeti başkanı Mustafa Kemal, "Bu hareketin (Millîciler) Anadolu'da Osmanlı kanunlarının yürürlüğünü engellemeyeceği, ne olursa olsun kanun dışında işlem yapılmayacağı ve tüm görevlerin özenle yapılacağı" şeklinde bir genelge yayınlamıştır. Padişah da 11 Nisan 1920'de meclisi süresiz olarak kapatmıştır.

Bu gelişmelerin;

- I. hükümetin denetimsiz kalması,
- II. Millîcilerin halk üzerindeki saygınlığının artması,
- III. Temsil Heyeti'nin padişahı ve halifeyi yok sayması

durumlarından hangileri üzerinde etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

3. Rus İmparatoru I. Nikolay "Kollarımız arasında hasta, ağır hasta bir adam var. Ansızın kollarımızda ölüvermesi, çok büyük ve felaketli olacaktır." sözleriyle Osmanlı Devleti'ni paylaşmayı teklif etmiştir. İngiliz diplomat Sir Seymour ise "Kollarımız arasındaki hasta adamın ölmesini beklemektense neden iyileştirmeyi düşünmüyoruz." cevabını vermiştir.

Bu diyalogdaki bilgiler aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olamaz?

- A) Osmanlı Devleti'nin yıkılmasının savaşa yol açmasından çekinildiğinin
  - B) Osmanlı Devleti'ndeki azınlıkların Rus desteği aldığı
  - C) İngiltere ile Rusya'nın görüş ayrılığı yaşadığının
  - D) Osmanlı topraklarının paylaşım alanı olarak görüldüğünün
  - E) Rusya'nın Osmanlı aleyhinde genişlemeye yönelik bir dış politika izlediğinin
4. Selçuklular komşu devletlerin baskıları üzerine buldukları toprakları terk ederek Gaznelilerin elindeki Horasan'a gelmişlerdi. Selçuklular, Gaznelileri Nesâ ve Serrahs Savaşlarında mağlup ettikten sonra topladıkları kurtlayda Tuğrul Bey'i hükümdar seçtiler. Ayrıca Eski Türk devlet geleneğine uyarak ülke topraklarını hanedan üyeleri arasında pay ettiler. Tuğrul Bey kendi payına düşen Horasan'ın merkezi Nişabur'a gelerek burada adına hutbe okuttu.

Bu bilgilere bakılarak Selçuklular ile ilgili;

- I. kuruluş sürecinde oldukları,
- II. yönetimde soy dayanışmasını esas aldıkları,
- III. Anadolu'da ilk Türk fetihlerini gerçekleştirdikleri

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

5. Atatürk'ün kaleme aldığı **Medeni Bilgiler** kitabında, "Sadece din ve devlet işlerinin değil, dinin siyasetten ayrılması ve yasaların dine göre değil, toplumun gereksinimlerine göre yapılması esaslarını benimsemesi" **öncelikle** aşağıdaki ilkelerden hangisiyle ilgilidir?

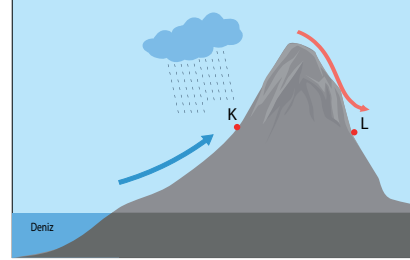
- A) Laiklik
B) Cumhuriyetçilik
C) Milliyetçilik
D) Devletçilik
E) Ulusal bağımsızlık

6. İnsanlar, yaşadığı ortamı ilk insandan günümüze kadar her dönemde merak etmişlerdir. Yağmurun neden yağdığı, bulutların nasıl oluştuğu, dağların nasıl meydana geldiği, yer kabuğunun neden sarsıldığı, büyük su kütlelerinin nasıl meydana geldiği ve bitkilerin yeryüzüne nasıl dağıldığı gibi sorular, insanları coğrafya bilimiyle buluşturmuştur.

Yukarıdaki parçada belirtilen konuları inceleyen coğrafya bilimin bölümleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Kartografya
B) Jeomorfoloji
C) Hidrografya
D) Biyocoğrafya
E) Klimatoloji

7. Aşağıdaki şekilde gösterilen ok doğrultusunda hareket eden hava kütlesi, K noktasına yağış bırakırken L noktasına doğru kuru ve sıcak esmektedir.

Bu durum;

- I. yamaç eğimlerinin farklı olması,
II. bitki örtülerinin farklı olması,
III. alçalan hava kütlelerinin maksimum neminin artması,
IV. denize bakan yamaçta yükselen hava kütlelerinin soğuması

özelliklerinden hangilerine dayandırılabilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

8. İyi eğitim görmüş nitelikli bireylerin yaşadığı bölgeyi terk edip başka bir bölgeye yerleşmesine beyin göçü denir.

Bu tür göçleri yoğun olarak alan ülkelerin ortak özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) İş olanaklarının fazla olması
B) Ar-Ge yatırımlarının fazla olması
C) Üçüncül ekonomik faaliyetlerde çalışanların oranının yüksek olması
D) Doğal kaynak çeşitliliğinin fazla olması
E) Kişi başına düşen millî gelirin yüksek olması